Durk Swart van Ropta in de vut

„Je moatte echt boer wêze, en tinke dat it jo eigen bedriuw is. As je rûn stappe soene mei it opskriuwboekje en de pinne yn'e bûse, dan kin' jo it wol ferjitte, dan slagget it net." Durk Swart is 22 jier bedrijfsleider op het landbouwbedrijf van kweekbedrijf Ropta - sinds kort Ropta-ZPC - en gaat per 1 maart in de vut. Ambtenaar heeft hij zich nooit gevoeld, maar boer destemeer. „We ha in grut bedriuw wer't in soad wurk is te dwaan. Tinke, moarn komt der wer in dei, kin by in gewoane boer net, mar by ús ek net". Swart heeft daar ook geen moeite mee. Hij is sterk bij het bedrijf betrokken. En dat werd nog eens versterkt omdat in zijn tijd grote veranderingen op het bedrijf tot stand werden gebracht. „Trip sei al: we meitsje de saak moai klear foar in oar. Dat gefoel haw ik ek. Ik tink dat myn opfolger der aardich mei út'e fuotten kin".

Durk Swart voor Sippenburch waarvan hij per 1 maart afscheid neemt. „Der is in soad feroare yn dy 22 jier".

Te lyts

In de 22 jaar dat Swart op Sippenburch de scepter zwaait heeft de ontwikkeling niet stil gestaan. De oppervlakte werd sterk vergroot en het ene na het andere gebouw verrees. Swart kwam van een bedrijf van 15 hektare in Anjum. „Dat wie te lyts, sei Mansholt yn dy tiid en doe kaam dit frij en dat like my wol wat". Sippenburch was in 1953 door de Friese Mij gekocht als verlengstuk van het kweekbedrijf dat toen nog in Engelum was gevestigd. In 1965 verhuisde het kweekbedrijf naar Ropta-State.

De eerste verandering voor Swart kwam, toen in 1970 de ruilverkaveling op gang kwam. Daarmee veranderde het karakter van het bedrijf. Tot 1970 was het een gemengd bedrijf, waarop ook koeien, schapen en paarden werden gehouden. De veestalling stond in Niawier. „We hiene yn haadsaak mestfee, wat kij foar de melkerij en fierder jongfee. Wy fuorren mei fretten fan eigen bedriuw, sa as bitekoppen en ierappels. Per jier setten wy wol sa'n 150 stiks fee ôf. We wiene de grutste klant fan feekeapman Holwerda en soan út Easternijtsjerk".

De ruilverkaveling zorgde ervoor dat alle greide tegen bouwland kon worden ingeruild. In 1978 werd het bedrijf van Van Kleffens gekocht en kwam de totale oppervlakte op 110 hektare. Het duurde tot 1985 voordat alle ruilverkavelingswerk was uitgevoerd en toen was het aantal percelen van 56 terug gebracht naar veertien. Toen Swart kwam waren er twee trekkers van 40 pk; nu zijn er acht en is het vermogen opgelopen naar 120 pk.

Foar myn opfolger

De eerste bouwerij die Swart meemaakte was een poterbewaarplaats van 50 bij 9 meter. Snel daarna volgde een machineloods. Daarna kwam een loods van 30 bij 24 meter voor de bewaring van tulpen en de opslag van aardappelen. In het begin van de tachtiger jaren kwam er nog een aardappelloods van 50 bij 30 meter bij en in 1983 een schuurkas van 26 bij 16 meter. Er is nog behoefte aan meer koelruimte, maar het tekort aan stroom maakt dat daar nog geen verandering in kan worden gebracht. „Dat is in probleem foar myn opfolger".

Wat het bouwplan betreft is Sippenburch in drieën gedeeld. Eénderde aardappelen, éénderde graan, erwten en bonen en de rest tulpen, suikerbieten en overige gewassen. Een deel van het bedrijf is kunstgreide, dat wordt geruild met veehouders op basis van één hektare bouwland tegen anderhalve hektare kunstgreide. Met akkerbouwer Sjoerd Boersma is een vierjarig kontrakt afgesloten voor de graanverbouw op basis van een financiële vergoeding.

Earst wol wenne

„Ik koe boer wêze en my boer fiele, om't de gearwurking mei eltsenien goed wie", aldus Swart. Hij is van mening dat het voor hem ook gemakkelijker was dan voor z'n voorganger Auke van der Wal. „Dy siet hjir al, doe't it kweekbedriuw kaam. Ik kaam yn in besteande situaasje wer't ik my daliks yn oanpasse koe. Hoe't dat gong? No, it moast earst wol wenne, fan in lyts nei in grut bedriuw. It earste jier hie'k wat keunstdong oer. Wat blykte? Ik hie gewoan in stik lân ferjitten. Mar dat wie mar ien kear".

Sippenburch en Ropta vormen feitelijk één bedrijf, een deel van het werk wordt gezamenlijk uitgevoerd en de direktie van het kweekbedrijf heeft het laatste woord op het landbouwbedrijf. Is dat niet lastig dat een ander zich met de bedrijfsvoering kan bemoeien? „Nee, dat falt wol ta, as je mar witte wat je dogge. Je moatte in eigen miening ha, en witte wat je wolle, oars sille sy it jo wol fertelle. Trip foarhinne en Dankert no, dat bin minsken dy't wat in oare ynslach ha. Se binne gjin boer en dat witte se ek. Dan kin der yn'e ferhâlding ek neat mis gean".

Kritisch volgen

Swart heeft het idee dat akkerbouwers uit de omgeving hem als kollega zien, maar hij weet ook dat men de aktiviteiten op het bedrijf goed volgt. In het voorjaar komt er in de weekeinden nogal eens een boer langs om te kijken of men al bezig is met zaaien en poten. „As sy wat rêstich binne, dan bliuwt de buurt ek rêstich. Ik bin in man fan de tiid ôfwachtsje, dat wie Trip ek, mar Dankert seit wolris: binne jim noch net los? Dat is no wat ik bedoel: je moatte sels boer wêze".

Dat zelf boer zijn van Swart uit zich ook in het aankoopbeleid van machines en werktuigen. Als er wat nieuws moet komen, moet dat door de beheerskommissie. De koöperatieve gedachte staat bij het kweekbedrijf voorop, maar Swart kijkt liever ook even verder. „It bêste dat moat der komme en boppedat wol ik net alhiel ôfhinkelik wêze fan ien bedriuw. Mei in grut bedriuw sa as wy ha moat jo op service rekkenje kinne. As der wat stikken is, moat it daliks makke wurde. By my wint it bedriuw dat jûns de mesine hellet en de oare moarns werom bringt".

Z.O.Z.